

L'AMOR ES LLEGEIX ENTRE LÍNIES

Aquesta senzilla paraula

CATH
CROWLEY

CATH CROWLEY

AQUESTA SENZILLA PARAULA

Traducció de Lluís Delgado

Fanbooks

Aquest llibre és ficció. Els noms, els personatges, els llocs i els fets que s'hi narren són producte de la imaginació de l'autora o s'utilitzen dins de la ficció.

Qualsevol similitud amb persones reals, vives o mortes, o amb fets o indrets és una coincidència.

Títol original: *Words in Deep Blue*

© Cath Crowley, 2016

© de la traducció: Lluís Delgado, 2019

© d'aquesta edició: Edicions 62, S.A., 2019

Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Primera edició: setembre del 2019

ISBN: 978-84-17515-00-3

Dipòsit legal: B. 15.419-2019

Imprès a Catalunya

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de **paper ecològic** i procedeix de boscos gestionats de manera **sostenible**.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Prufrock i altres observacions

de T. S. Eliot

Carta deixada entre les pàgines 4 i 5

12 de desembre de 2012

Estimat Henry,

Et deixo aquesta carta a la mateixa pàgina on apareix «La cançó d'amor de J. Alfred Prufrock» perquè estàs enamorat del poema com jo ho estic de tu. Sé que has sortit amb l'Amy, però tant se me'n dona. Ella no t'estima, Henry. Només s'estima a ella mateixa, i força, la veritat. Però jo t'estimo. T'estimo perquè llegeixes. T'estimo perquè t'encanten els llibres de segona mà. Adoro pràcticament tot el que ets, i fa deu anys que et conec, o sigui que no dic poca cosa. Me'n vaig demà. Truca'm tan bon punt llegeixis aquesta carta, si us plau, sigui l'hora que sigui.

Rachel

Rachel

Em desperto a mitjanit i sento el so de les onades i la respiració del meu germà. Fa deu mesos que en Cal es va ofegar, però els somnis persisteixen.

Als somnis, em sento segura, líquida com l'oceà. Respiro sota l'aigua i els ulls no em couen per la sal. Veig un banc de peixos amb la panxa platejada i forma de lluna que vibren a sota meu. En Cal apareix i prova d'identificar-los, però es tracta d'una espècie que desconeixem.

—Verats —determina, i les paraules li brollen de la boca formant unes bombolles que puc sentir.

Tanmateix, els peixos no són verats. Tampoc no són bremes, ni cap de les altres espècies que anem proposant. Semblen de plata pura.

—És una espècie desconeguda —decidim mentre observem com serpenteja al nostre voltant.

L'aigua té la textura de la tristesa: sal, calor i records.

Quan em desperto veig en Cal a l'habitació. Li distingeixo la pell blanca com la llet en la foscor, i goteja aigua de l'oceà. És impossible, però tan real que sento olor de sal i de xiclet de poma. Tan real que li veig la cicatriu del peu dret, un tall allargat i ja guarit que es va fer amb un fragment de vidre a la platja. Parla sobre els peixos onírics: de plata pura, inidentificats, i desapareix.

La llum de la lluna és l'única que brilla al dormitori. Busco el somni a les palpentes, però el que toco són les orelles del Woof, el labrador d'en Cal. Em segueix allà on vaig des del dia del funeral, com una llarga línia negra que no em puc treure del damunt.

Normalment dorm als peus del meu llit o al lllindar de l'habitació, però fa dues nits que ho fa davant les meves maletes. No me'l puc endur.

—Ets un gos de mar. —Li acarono el morro amb un dit—. Si vinguessis a la ciutat, et tornaries boig.

Com que després de somiar amb en Cal no puc tornar a dormir, em vesteixo i surto per la finestra. La lluna és en quart minvant. L'aire és calent com si fos de dia. Ahir al vespre vaig tallar la gespa, i ara arplego brins d'herba calents a la planta dels peus a mesura que camino.

El Woof i jo arribem de seguida a la platja. Entre casa nostra i l'aigua no hi ha pràcticament res, a banda de la carretera, un tram estret de matolls i les dunes. La nit és un garbuix d'olors. Tamarisc; fum d'una foguera que crema en un punt allunyat de la platja. També concentra records. Banys estiuencs i passejades nocturnes, caceres de cargols de mar, bavoses i estrelles de mar.

Més enllà, prop del far, hi ha el punt on va quedar encallada la balena amb bec: un gegant de sis metres amb la part dreta de la cara repenjada a la sorra i un sol ull visible ben obert. Més tard, es

va aplegar una gentada al seu voltant, científics i gent del poble que l'estudiaven o tafanejaven. Tot i això, la mare, en Cal i jo vam ser els primers que vam arribar allà on era quan començava a fer fresca. Jo tenia nou anys, i la bèstia de bec allargat em mirava com si fos mig criatura marina, mig ocell. Jo volia investigar les aigües profundes de les quals havia sortit, les coses que devia haver vist aquell ésser. En Cal i jo ens vam passar tot el dia consultant els llibres de la mare i buscant informació a internet. «Es considera que la balena de bec és una de les criatures marines menys conegudes», vaig escriure al meu diari. «Viuen a tanta profunditat que la pressió pot ser mortal».

No crec en fantasmes, en vides passades, en viatges en el temps ni en cap de les coses estranyes sobre les quals en Cal llegia amb tant de plaer. No obstant això, cada vegada que em planto a la platja, desitjo que tornem enrere —al dia de la balena, a qualsevol dia anterior a la mort d'en Cal—. Sabent el que sé ara, estaria preparada. El podria salvar.

És tard, però deu haver sortit gent de l'escola i camino una mica més per la platja a la recerca d'un racó tranquil. M'excavo un seient a les dunes, que m'engoleixen fins més amunt dels malucs, i contemplo l'aigua. S'ha fos amb la lluna i un mantell platejat s'escampa per tota la superfície.

He intentat deixar de pensar en el dia que en Cal es va ofegar, però no me'n surto. Sento el que diu. Sento les seves passes per la sorra. El veig submergint-se: un arc allargat i fràgil que desapareix sota el mar.

He perdut la noció del temps quan veig que la mare camina per sobre les dunes, buscant amb cura els millors llocs on posar els

peus per impulsar-se. Seu al meu costat i s'encén un cigarret fent pantalla amb la mà per protegir-lo de la nit.

Torna a fumar des que va morir en Cal. Després del funeral, la vaig enxampar fent-ho d'amagat amb el pare darrere l'església.

—No diguis res, Rach —em va implorar.

Em vaig plantar entre tots dos, els vaig agafar la mà que els quedava lliure i vaig pensar que tant de bo en Cal fos allà per veure aquella imatge insòlita dels pares fumant. El pare és metge; col·labora amb Metges Sense Fronteres des del divorci, fa deu anys. La mare és professora de ciències a l'institut de Sea Ridge. Tota la vida els he sentit anomenar els cigarrets «bastonets de la mort».

Passem una estona contemplant l'aigua en silenci. No sé quins sentiments desperta ara l'oceà en la mare. Ja no s'hi banya mai, però totes les nits ens trobem a la vora de l'aigua. Ella va ser qui ens va ensenyar a nedar, a col·locar-nos dins l'aigua i a empènyer-la per controlar-ne el flux. Sempre ens deia que no havíem de tenir por.

—Però no aneu mai a nedar sols —ens advertia, i sempre li vam fer cas, tret d'aquella única excepció.

—Ja has fet les maletes? —pregunta la mare, i assenteixo.

Demà me'n vaig de Sea Ridge i em trasllado a Gracetown, un suburbi de Melbourne, la ciutat on viu la meva tieta Rose. He suspès el batxillerat, i com que no vull repetir curs l'any vinent, la Rose m'ha aconseguit una feina a la cafeteria de l'hospital Saint Albert's, on ella treballa de metgessa.

En Cal i jo ens vam criar a Gracetown. Ens vam traslladar a Sea Ridge fa tres anys, quan jo en tenia quinze. L'àvia necessitava ajuda i no volíem que es vengués la casa o que anés a viure a una residència d'avis. Com que havíem passat amb ella totes les vacan-

ces, tant les d'estiu com les d'hivern, des que vam néixer, Sea Ridge era com la nostra segona casa.

—El batxillerat no ho és tot —valora la mare.

Potser no, però abans de la mort d'en Cal, tenia la vida planejada. Treia excel·lents i era feliç. L'any passat vaig seure exactament on soc ara i vaig anunciar a en Cal que volia ser ictiòloga i estudiar peixos com la quimera, que va evolucionar fa quatre-cents milions d'anys. Vam intentar imaginar-nos plegats com devia ser el món fa tant de temps.

—Em sento com si l'univers ens hagués fet trampes, a en Cal i a nosaltres de retruc —comento.

Abans que es morís en Cal, la mare m'hauria explicat amb molta calma i d'una manera molt lògica que l'univers és el conjunt de tota la matèria i l'espai, que té un diàmetre d'uns deu mil milions d'anys llum i que comprèn les galàxies, el sistema solar, els estels i els planetes. I que tot plegat senzillament no té cap possibilitat de fer trampes a ningú en cap sentit.

Aquesta nit, però, s'encén un altre cigarret per tota resposta.

—Tens raó —concedeix, i bufa fum cap als estels.

Henry

Jec al costat de l'Amy a la secció de llibres d'autoajuda de Howling Books. Estem sols. Són les deu de la nit d'un dijous i, francament, tinc dificultats per gestionar una erecció. El problema de mala gestió no és exclusivament culpa meva. El meu cos es deixa dur per la memòria muscular.

En condicions normals, aquest seria el moment i el lloc en què l'Amy i jo ens mengem a petons. És el moment en què el cor ens batega a tota velocitat i ella jeu al meu costat, amb la pell càlida i de bon humor, i fa broma sobre l'estat dels meus cabells. És l'hora en què parlem d'un futur que, si m'ho haguéssiu preguntat fa un quart d'hora, us hauria dit que teníem comprat i pagat.

—Vull que ho deixem —anuncia, i al principi crec que ho diu de broma.

Fa menys de dotze hores ens fèiem petons en aquest mateix racó. A més a més, recordo que també fèiem unes quantes coses agradables més. Em clava un cop de colze.

—Henry? —em crida—. Digues alguna cosa.

—Què vols que digui? —pregunto.

—No ho sé. Digues què penses.

—Penso que no m'ho esperava gens i que és una mica una merda. —M'incorporo amb penes i treballs—. Vam comprar bitllets d'avió. Bitllets d'avió per al 12 de març sense possibilitat de devolució ni de canvi.

—Ja ho sé, Henry —diu.

—Marxem d'aquí a *deu* setmanes.

—Calma't —em demana, com si fos jo qui està sent poc raonable. Potser sí, que soc poc raonable, però és que em vaig gastar fins l'últim dòlar dels meus estalvis en un bitllet per fer la volta al món amb sis parades: Singapur, Berlín, Roma, Londres, Hèlsinki, Nova York—. Tenim pagada l'assegurança de viatge i ens vam fer els passaports. Hem comprat guies de viatge i els coixins inflables per a l'avió.

Es mossega el costat dret del llavi i m'esforço d'allò més per no pensar a fer-li un petó, però no tinc gaire èxit.

—Em vas dir que m'estimaves.

—I t'estimo —replica l'Amy, i llavors comença a afegir paraules en cursiva a les definicions més depriments de l'amor que existeixen—. El que passa és que em penso que no estic *enamorada* de tu. Que consti que ho he intentat. Ho he intentat *amb totes les meves forces*.

Segurament són les paraules més depriments de la història de l'amor. *He intentat estimar-te amb totes les meves forces*. No estic segur de gaires coses, però ara estic convençut d'una: quan sigui vell i pateixi demència senil, quan tingui el cervell fet mistos per l'edat, encara recordaré aquestes paraules.

L'hauria de fer fora. Li hauria de dir: «Saps què?, no vull visitar les pàtries de William Shakespeare, Mary Shelley, Friedrich Nietzsche, Jane Austen, Emily Dickinson i Karen Russell amb una noia que intenta estimar-me amb totes les seves forces». Li hauria de dir: «Si tu no m'estimes, jo a tu tampoc».

Però, collons, la veritat és que sí que l'estimo, que m'agradaria veure les pàtries de tots ells amb ella i que soc un optimista sense gaire dignitat, o sigui que la meva resposta és:

—Si canvies de parer, ja saps on trobar-me.

He de dir en la meva defensa que està plorant i que som amics des de primer de secundària, i al meu poble aquestes coses són molt importants.

Si vol marxar, no té cap altre remei que enfilarse'm al damunt, perquè la secció d'autoajuda és en una saleta a la part del darrere de la llibreria. Molta gent la confon amb un armari, però és prou gran perquè dues persones s'estirin a terra, l'una al costat de l'altra, tot i que no queda ni un pam d'espai lliure.

Abans no aconseguix aixecar-se, ballem una dansa estranya i maldestra, com un combat delicat de lluita lliure per desenredar-nos. Abans no marxa, ens fem un petó. És un petó llarg, dels bons, i mentre dura em permeto tenir l'esperança que potser, i només potser, sigui tan fantàstic que la faci canviar d'opinió.

Malauradament, un cop ens separem, l'Amy es redreça, s'estira la faldilla i s'acomia amb un gest breu i trist. En acabat, em deixa aquí, ajagut al terra de la secció d'autoajuda, convertit en un cadàver. Un cadàver amb un bitllet sense possibilitat de devolució ni de canvi per anar a veure món.

Al cap d'una estona, m'arrossego fora de la secció d'autoajuda i vaig cap al sofà de l'àrea de narrativa: un sofà llit allargat de vellut blau col·locat davant les prestatgeries dels clàssics. Fa temps que no dormo al pis de dalt. M'agraden els cruixits i la pols de la llibreria a les nits.

Estirat al sofà, penso en l'Amy. Revisc l'última setmana, des-fent les hores, i intento determinar què ha canviat entre nosaltres. Tanmateix, soc la mateixa persona que fa set dies. Soc la mateixa persona que la setmana passada, i que dues setmanes enrere. Soc la mateixa persona que el matí que ens vam conèixer.

L'Amy venia d'una escola privada de l'altra riba del riu, i es va traslladar a la nostra banda de la ciutat quan l'empresa de comptabilitat on treballava el seu pare va fer una reducció de personal i es va veure obligat a canviar de feina. Vivien en un dels pisos nous que havien construït a Green Street, no gaire lluny de l'institut. Des de l'habitació nova, l'Amy sentia el soroll del trànsit i la cisterna del lavabo del veí. Des de l'antiga sentia cantar els ocells. Tot això ho vaig saber abans que comencéssim a sortir, gràcies a breus fragments de les converses que teníem quan tornàvem a casa després d'anar de festa, a la classe d'anglès, quan estàvem castigats, a la biblioteca, o quan es passava per la llibreria els diumenges a la tarda.

El dia que la vaig conèixer vaig descobrir coses superficials, com ara que tenia els cabells llargs i vermells, els ulls verds i la pell pàl·lida. Feia una olor floral. Duia mitjons llargs. Seia a una taula buida i esperava que algú anés a seure al seu costat. Sempre hi anaven.

Aquell dia vaig seure davant seu i vaig parar l'orella mentre xerrava amb l'Aaliyah.

—Qui és aquest? —vaig sentir que preguntava l’Amy.

—Es diu Henry —va contestar l’Aaliyah—. Divertit. Llest. Bufó.

Vaig saludar-les per sobre el cap sense girar-me.

—I tafaner —va afegir l’Amy, i em va clavar una suau puntada de peu a la cadira.

Oficialment, no vam estar junts fins a la meitat de l’últim curs de secundària, però ens vam fer el primer petó tres anys abans. Va ser arran d’haver estudiat els contes de Ray Bradbury a la classe d’anglès. Després de llegir «L’última nit del món», va circular per classe la idea que tots plegats hauríem de viure una nit com si fos la *nostra* última nit, i fer tot allò que fariem si s’acostés l’apocalipsi.

El professor d’anglès es va assabentar del pla i el director de l’institut ens ho va prohibir. La idea sonava perillosa. Vam passar a la clandestinitat. Als armariets van aparèixer pamflets anunciant que la data escollida era el 12 de desembre, l’últim dia d’escola abans de les vacances de Nadal. En Justin Kent va organitzar una festa a casa seva per a aquella mateixa nit. FEU PLANS, ens aconsellaven els pamflets, S’ACOSTA LA FI.

La nit abans de l’última, em vaig quedar llevat fins tard intentant escriure la carta perfecta a l’Amy, una carta capaç de convèncer-la perquè passés la seva última nit al món amb mi. L’endemà, vaig arribar a l’escola amb la carta a la butxaca, conscient que segurament no l’hi donaria, però amb l’esperança d’atrevir-m’hi. El meu pla consistia a passar l’última nit amb amics, tret que es produís un miracle i l’Amy passés a ser una alternativa viable.

Aquell dia ningú no va parar atenció a classe. Arreu del recinte hi havia petits indicis que presagiaven la fi del món. A la nostra aula habitual, algú havia posat cap per avall tots els anuncis del

taulell. Algú altre havia gravat AIXÒ ÉS LA FI darrere la porta del lavabo dels nois. A l'hora de dinar, vaig obrir l'armariet, hi vaig trobar un tros de paper que tenia escrit el missatge QUEDA UN DIA i em vaig adonar que ningú no s'havia molestat a polir els detalls de l'esdeveniment, com ara en quin moment concret s'acabaria el món. S'acabaria a mitjanit? A l'alba?

Mentre hi pensava, em vaig girar i vaig trobar l'Amy plantada al meu costat. Duia la nota a la butxaca, però no gosava donar-l'hi. En comptes d'això, li vaig ensenyar el paper amb el missatge «Queda un dia» i li vaig preguntar què pensava fer amb la seva última nit. Se'm va quedar mirant una estona i al final va contestar:

—Pensava que potser em demanaries que la passés amb tu.

Al passadís hi havia unes quantes persones més que la van sentir, i cap dels presents, incloent-me a mi, no ens podíem creure la meva sort.

Com que volia aguantar viu el màxim temps possible, vaig decidir que el món s'havia d'acabar quan sortís el sol: a tres quarts i cinc de sis del matí, segons el canal meteorològic.

Vam quedar a la llibreria a la mateixa hora de la tarda per disposar de dotze hores justes, i d'allà vam anar a sopar al Shanghai Dumplings. Cap a les nou de la nit vam anar a la festa d'en Justin, i quan es va tornar massa sorollosa, vam passejar fins a l'edifici Benito i vam pujar amb l'ascensor a l'última planta, el lloc més elevat de Gracetown.

Vam seure sobre la meva jaqueta, vam contemplar les llums de la ciutat i em va parlar del pis, del seu dormitori minúscul i dels ocells que havia canviat per la cisterna. Encara havien de passar anys abans no m'expliquéss que se sentia molt estranya quan sentia plorar el seu pare per la feina que havia perdut. Aquell dia, només

em va parlar per sobre de preocupacions familiars. Li vaig oferir la llibreria si mai necessitava un espai. Si seia al jardí de lectura, de tant en tant se sentien ocells. També li vaig assegurar que el so de les pàgines quan algú les passava podia resultar sorprenentment relaxant.

Llavors em va fer un petó i, tot i que no vam començar a sortir fins anys més tard, alguna cosa va començar en aquell precís moment. De tant en tant, quan es quedava sola al final d'una festa, ens tornàvem a fer petons. Fins i tot quan l'Amy estava amb un altre noi, totes les noies sabien que jo era de la seva propietat.

Una nit de l'últim curs, l'Amy va venir a la llibreria. Ja havíem tancat i jo estudiava darrere el taulell. Feia una temporada que sortia amb un paio anomenat Ewan, que anava amb ella a l'escola del seu antic barri. Aquella mena de nois m'agradaven perquè no els havia de veure gairebé mai. L'Ewan l'acabava de deixar, i l'Amy necessitava trobar algú de confiança perquè l'acompanyés al ball de graduació. I així va ser com va acabar a la porta de la llibreria, picant al vidre i cridant el meu nom.